

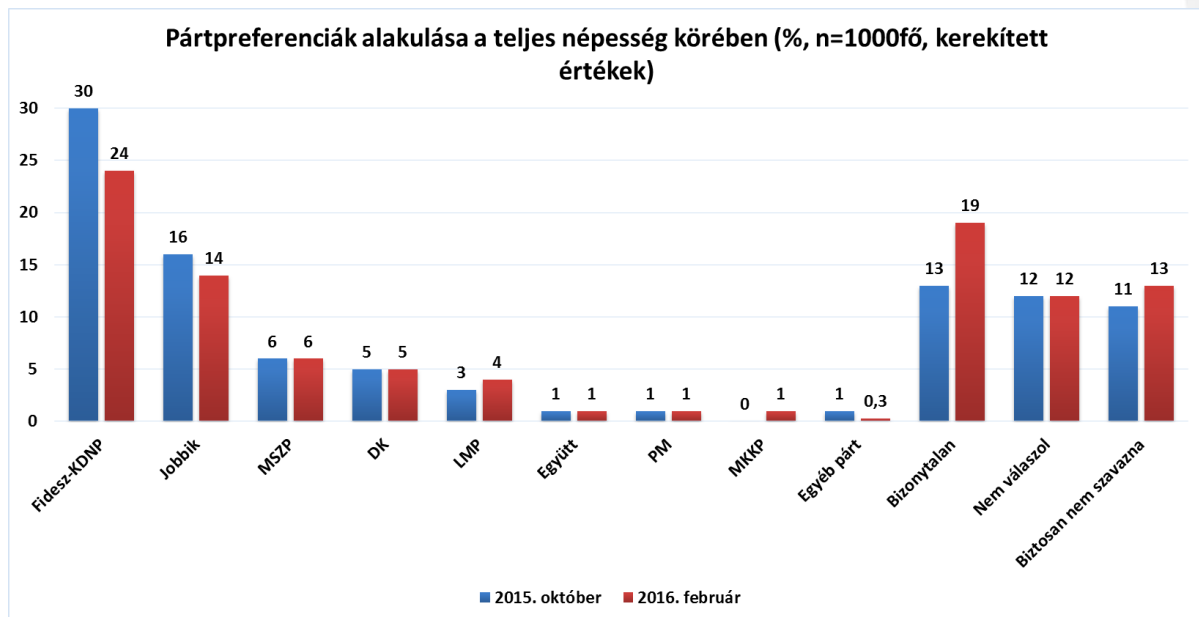
IRÁNYTŰ INTÉZET

2016. március

Másodlagos preferenciák és abszolút elutasítottság az Iránytű Intézet 2016. februári közvélemény-kutatása tükrében

Februári kutatásunk ezerfős mintára épül. A feldolgozott adatok a megyei és fővárosi nem- és korösszetétel, a legmagasabb iskolai végzettség, valamint a településméret-kategóriák, a budapesti kerületek, illetve települések jogállása szerinti népességeloszlás alapján tükrözik a választókorú lakosság véleményét. A mobiltelefonszámok hívása február 18. és 28. között zajlott, az adatfelvételt CATI-módszerrel végeztük. Kutatásunk hibahatára a teljes népességre vonatkoztatott 50%-os adatra nézve (95%-os valószínűséggel) legfeljebb +/- 3,1%, azonban valószínűbb, hogy az értékek census értéktől való távolsága ettől kisebb. A hibahatár a teljes népességre vonatkoztatott 50%-nál kisebb, valamint 50%-nál nagyobb érték esetében is csökken, ám a hibahatár nem kezelhető a ténylegesen lehetséges hiba nagyságaként.

Pártpreferenciák alakulása a teljes népesség körében

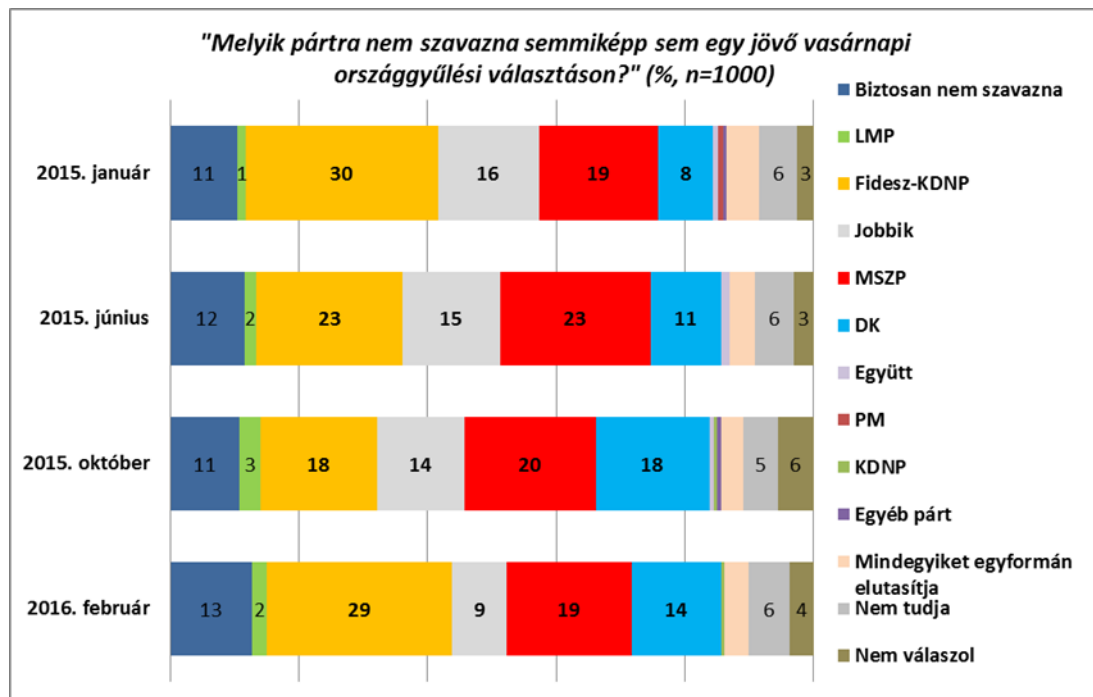
Az elmúlt hónapok legszembetűnőbb folyamata mintegy 400 000-500 000 választó lemorzsolódása a Fidesz-KNDP táborából, ők jelentős részben a bizonytalanok, valamint a biztosan nem szavazók körét gyarapítják. Az elkövetkezendő hetek, hónapok komoly tételt bíró kérdése, hogy a kormánypártok képesek-e megállítani a táboruk csökkenését, valamint visszacsábítani szavazóik jelentős részét, ahogyan ezt a tavalyi év nyarán megtették. Amennyiben ez nem sikerül, a 400-500 000 választó jelentős részének egy irányba tartó preferencia-változása át is rendezheti a politikai palettát. Az elmúlt év során a Fidesz szavazói körében a Jobbik, mint másodpreferencia aránya jelentősen megnőtt, ezért számára sokkal könnyebben megszólítható ez a választói tömeg. 2015 októberére a kormánypárti szavazók csaknem felének másodpreferenciája a Jobbik volt (bővebben: http://iranyuintezet.hu/masodlagos_partpreferenciak_es_partok_abszolut_elutasitottsaga_2015_oktobereben)

Abszolút elutasítottság

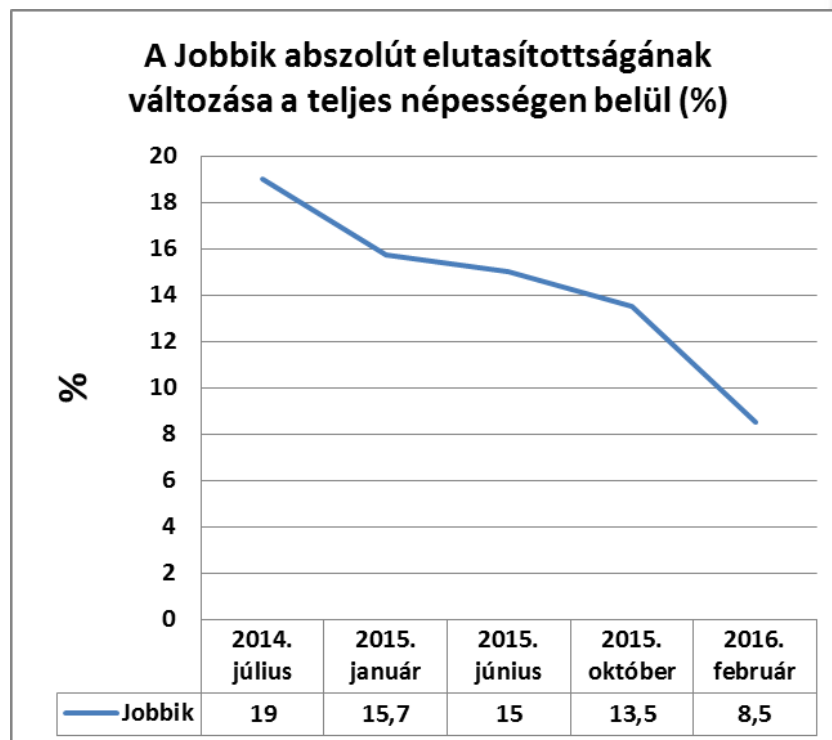
A pártpreferenciák mellett többek között a pártok elutasítottságát, másodlagos táborának méretét, illetve azok változásait, a különböző már fennálló és kialakulni látszó trendeket is célszerű górcső alá venni a közvélemény-kutatások eredményeinek taglalásakor.

2016 februárjában a pártok abszolút elutasítottsága tekintetében a megelőző kutatási eredményekhez képest a következő lényeges változásokat állapíthatjuk meg: a kormánypártok elutasítottsága 2015 októberéhez képest szignifikánsan, 11százalékponttal nőtt; a Jobbik és

Demokratikus Koalíció elutasítottsága ezzel szemben 4-5százalékponttal csökkent. Az MSZP, illetve az LMP esetében nem fedezhetünk fel releváns eltérést.

Az elmúlt tizennégy hónap adatsorában feltűnő a kormánypártok változékonysága, amely a protesthangulat függvényében változik. Számos más, közhangulatot megmutató kérdésben (például a kormány megítélésében, a gazdasági helyzet értékelésében) is hasonló választói vélekedések tapasztalhatók, mint egy évvel ezelőtt.

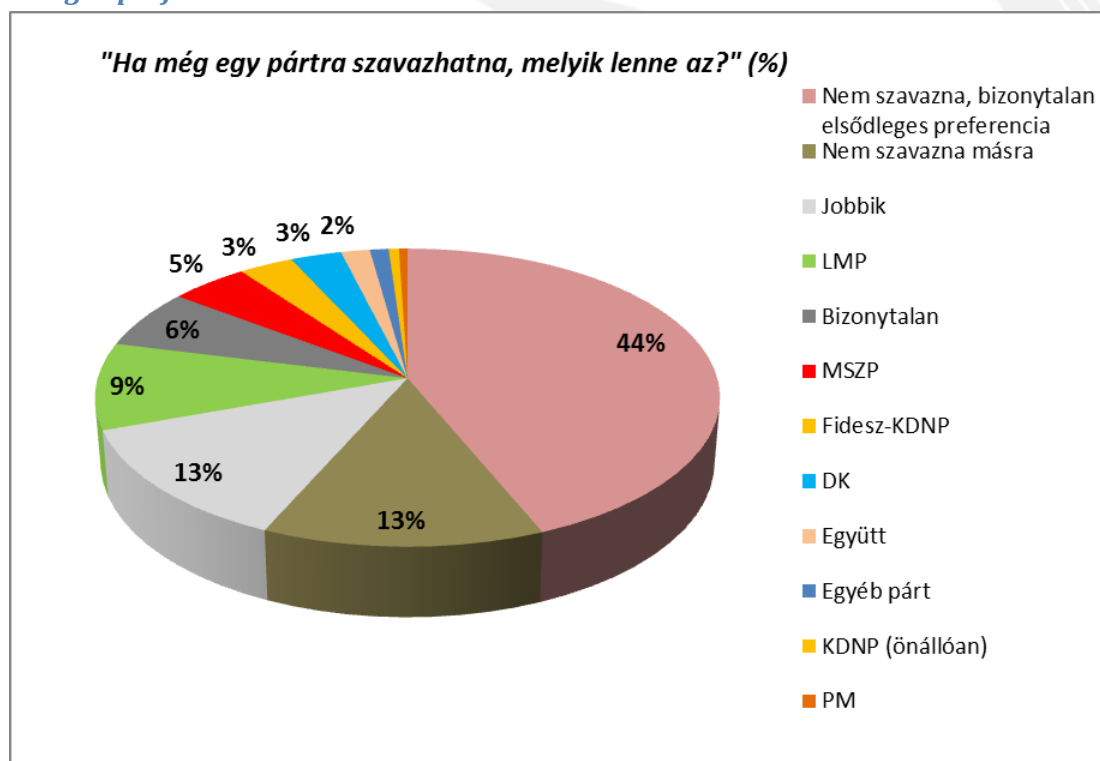

2014 nyarát követően fokozatos csökkenés figyelhető meg a Jobbik elutasítottságát tekintve, a párt legfrissebb, 9%-os adata rekord alacsony, az októberi 14%-ról való 5 százalékpontos csökkenés meglepő mértékű.

A Jobbikos szavazók körében októberhez képest csaknem megduplázódott, 21 százalékponttal nőtt a Fidesz-KDNP elutasítottsága, az MSZP-é kisebb mértékben csökkent. A DK-t júniusban a Jobbikos szavazók 15 százaléka utasította el leginkább, míg októberben már 21 százalékuk, ez februárra 12 százalékra csökkent vissza.

A kormánypárti szavazók 42 százaléka az MSZP-t utasította el elsősorban júniusban, a DK-ra pedig 23 százalékuk nem szavazott volna semmiképp, ám októberre kiegyenlítőddött a két baloldali párt abszolút elutasítottsága a Fideszes szavazók körében: 33% és 34%. Idén azonban ebben a tekintetben is a júniuséhoz hasonló megoszlás volt tapasztalható. Az LMP-sek körében a Jobbik elutasítottsága töredékére esett vissza, míg a kormánypártoké 17 százalékponttal megnőtt. A KDNP elutasítottsága ugyan rendkívül alacsony, de önállóan is mérhető.

Másodlagos preferenciák

Ha a 2015-ben végzett közvélemény-kutatásaink vonatkozó adatsorait összevetjük, megállapíthatjuk, hogy az előző mérésünk óta a Jobbik jelentős előretörést könyvelhet el a másodlagos pártpreferenciák terén, ám ez 2016-ban nem folytatódott. Ennek oka alapvetően a Fidesz-KDNP táborának csökkenése; a kormánypárti szavazók 40-45%-ának másodpreferenciája a Jobbik. A kiábrándult ex-fideszesek ma a bizonytalanok, illetve a nem szavazók csoportját erősítik, tőlük másodpreferencia természetesen nem kérdezhető.

A teljes választókorú népesség 13%-a voksolna másodsorban a nemzeti néppártra. Ez továbbra is magas arány, a másodlagosan pártot megnevezni akarók/tudók megoszlásából közel 50% százalékkal részesedik a Jobbik. A korábbi baloldali összefogás erőinek részesedése az elmúlt hónapok során nőtt, ahogyan az LMP-é is.

A szavazótáborok átlagosan 20%-a senki másra nem szavazna, korábbi kutatásainkban 30% volt ez az érték; a baloldali szavazók jellemzően könnyebben választanak másik pártot. Az előző évek során a kormánypártok szavazótáborának 20-33%-a választotta volna adott esetben a Jobbikot, ez októberre rekordértékre, 42%-ra növekedett (az LMP és a másra voksolni semmiképp sem hajlandók rovására) és maradt is ennyi 2016-ban; a Fidesz-táboron belül más tekintetben sincs változás.

A Jobbik táboron belül az LMP másodpreferencia 2014-től kezdve fokozatosan vette át a vezető helyet a Fidesztől. Ez a trend a nyár során megfordult, az LMP részaránya kevesebb, mint felére esett a migrációs- és menekültválság generálta folyamatok következtében, azonban idén újabb trendforduló érzékelhető. A korábbi baloldali összefogás pártjainak 20% körüli részesedése év eleje óta felére, harmadára esett vissza a Jobbikon belül, azonban e tekintetben is visszarendeződés figyelhető meg. A Fidesz-KDNP másodpreferencia a Jobbik táborában 2014-ben 30% körül alakult, majd 2015. elejére a felére olvadt, ám októberben újra 31%-ot értek el a kormánypártok.

A baloldali pártok esetében továbbra is a 80-90% a másodlagos preferenciával rendelkezők aránya, a szavazótáborok közti átjárás egymás között lényegesen nagyobb. A Jobbik másodpreferencia az MSZP-sek körében újra megnőtt a tavalyi visszaesést követően. Az LMP lecsökkent táborában a Jobbik másodpreferencia részesedése újra megnőtt.

E-mail: info@iranyuintezet.hu

Honlap: www.iranyuintezet.hu

Blog: www.iranyuintezet.blog.hu

www.facebook.com/iranyuintezet

Telefon: +36-1-700-0760

Fax: +36-1-700-0770